

На основу чл. 8. став 1. тачка 1), 23. став 1. и 85. став 2. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), чл. 12. став 1. тачка 1) и 16. став 1. тачка 4. Статута Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге („Службени гласник РС“, бр. 125/14 и 30/16),

Управни одбор Регулаторне агенције за електронске комуникације на седници одржаној дана _____ 2018. године, доноси

ПРАВИЛНИК о начину коришћења радио станица од стране радио аматера

I. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује начин коришћења радио станица од стране радио аматера у аматерској и аматерској сателитској служби, врсте аматерских радио станица, технички услови за њихово коришћење, коришћење позивних знакова, као и знакова идентификације емисија аматерских радио станица, садржај аматерских радио-комуникација, услови за стицање звања радио аматера, изглед и садржина обрасца радио аматерских лиценци, сертификата и појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција за аматерске радио станице.

Члан 2.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1. Аматерска служба** је радио-служба у сврху личног усавршавања, међусобних комуникација и техничких испитивања које обављају аматери, односно прописно овлашћене особе које се занимају за радио-технику искључиво из личних циљева и без материјалне користи;
- 2. Аматерска сателитска служба** је радио-служба радио-комуникација која свемирске станице на Земљиним сателитима користи у исте сврхе као што су сврхе аматерске службе;
- 3. Аматерска радио-комуникација** је радио-комуникација између аматерских радио станица;
- 4. Аматерска свемирска радио-комуникација** је аматерска радио-комуникација која се остварује преко аматерских сателита или других објеката у свемиру;
- 5. Аматерска сателитска радио-комуникација** је радио-комуникација између аматерских радио станица посредством аматерског сателита;
- 6. Аматерска радио-комуникација у ванредним околностима** је аматерска радио-комуникација у случајевима угрожавања безбедности људских живота, животне средине, природних добара или имовине;
- 7. Антенски систем** је опрема радио станице коју чине антене, антенски водови и припадајући делови;

8. **Аматерска радио станица** је радио станица која се користи у оквиру аматерске, односно аматерске сателитске службе;
9. **Аматерска радио-фар станица** је предајна аматерска станица, светског, националног или локалног карактера, постављена на одређеној локацији ради емитовања посебних сигнала у сврху истраживања простирања радио-таласа и за друга техничка истраживања;
10. **Аматерска репетиторска радио станица** је аматерска станица за примарно и локално покривање, којом се аутоматски примају и предају сигнали других аматерских радио станица;
11. **Аматерска радио станица за радио-гониометрију** је предајна аматерска станица искључиво намењена за емитовање карактеристичних сигнала ради аматерског радио-гониометрисања;
12. **Аматерска радио станица за пренос података** (користе дигиталне врста емисија) је аматерска примопредајна станица која аутоматски прима и предаје сигнале других аматерских радио станица у истом и/или другом радио-фреквенцијском опсегу;
13. **Аматерска примопредајна радио станица** је аматерска радио станица која се користи за аматерске радио-комуникације;
14. **Аматерска предајна радио станица** је аматерска радио станица која се састоји од предајника и припадајуће опреме;
15. **Вршна снага обвојнице предајника** (PEP) је средња снага којом предајник, при нормалном раду, напаја антенски вод за време једног радио-фреквенцијског периода на највишем врху модулацијске обвојнице;
16. **Дигиталне комуникације** су радио-комуникације са дигиталним врстама емисија (радио-комуникације за пренос података);
17. **Емисија за аматерско радио-гониометрисање** је емисија карактеристичних сигнала намењених за аматерску радио-гониометрију, односно коришћење пријема радио таласа ради одређивања смера из кога емитује предајна станица;
18. **Ефективна израчена снага** (ERP) у посматраном смеру је производ снаге која се доводи антени и добитка те антене у посматраном смеру у односу на полуталасни дипол;
19. **Ефективна изотропна израчена снага** (EIRP) је производ снаге која се доводи антени и добитка антене у посматраном смеру у односу на изотропну антену (апсолутног или изотропног добитка);
20. **Организације радио аматера** су: Савез радио-аматера Србије и савези радио аматера покрајина (у даљем тексту: савез радио аматера), радио аматерски клуб или друго удружење радио аматера, који су у складу са законом регистровани на територији Републике Србије, а делатност им је у области радио аматерске службе;
21. **Предајник** је уређај који производи радио-фреквенцијску енергију у сврху остваривања радио-комуникација;
22. **Пријемник** је уређај повезан са антенном или другим извором радио-сигнала чија је сврха да се у погодном облику учини расположивим информацијски садржај сигнала;
23. **Радио аматер** је лице овлашћено за коришћење аматерских радио станица и које се радио-техником бави искључиво из сопствених потреба и на некомерцијалној основи;
24. **Радио станица** је један или више предајника или пријемника или комбинација предајника и пријемника, укључујући припадајућу опрему потребних на једном месту за обављање радио-комуникацијске службе или радио-астрономске службе;
25. **Радио аматерска лиценца** је дозвола издата радио аматеру од стране Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге, на основу које стиче право да користи аматерску радио станицу према условима из лиценце;
26. **Средња снага** (P) је снага којом предајник у условима нормалног рада напаја антенски вод у току интервала времена који је довољно дуг у поређењу са периодом најниже модулишуће фреквенције;
27. **Техничко истраживање** је коришћење аматерске радио станице за истраживање

рефлексије од објеката у свемиру, простирања радио-таласа у нерегуларним условима и специјалних техника преноса;

II. Технички услови за аматерске радио станице

Члан 3.

Аматерске радио станице могу користити радио-фреквенцијске опсеге предвиђене за аматерску и аматерску сателитску службу утврђену у плану намене радио-фреквенцијских опсега.

Члан 4.

Аматерске радио станице које користе радио-фреквенцијске опсеге наведене у Табели 1 овог правилника, намењене аматерској, односно аматерској сателитској служби на секундарној основи не смеју изазивати штетне сметње станицама примарних служби и не могу бити заштићене од штетних сметњи радио станица, које радио-фреквенцијске опсеге користе на примарној основи.

II.1. Врсте аматерских радио станица

Члан 5.

Аматерске радио станице у смислу овог правилника, су:

- 1. Аматерске примопредајне радио станице**, и то:
  - личне примопредајне аматерске радио станице које постављају и користе радио аматери 1, 2. и 3. класе;
  - клупске примопредајне аматерске радио станице које постављају организације радио аматера, а користе их радио аматери.
- 2. Аматерске репетиторске радио станице** су станице за примарно и локално покривање које постављају организације радио аматера на основу усаглашених и утврђених планова које доноси Савез радио аматера Србије.
- 3. Аматерске радио-фар станице** светског, националног или локалног карактера су станице које поставља савез радио аматера на основу усаглашених и утврђених планова постављања које доноси Савез радио аматера Србије.
- 4. Аматерске предајне радио станице за радио-гониометрисање** су станице које постављају и користе организације савеза радио аматера.
- 5. Аматерске радио станице за пренос података** су станице које постављају организације радио аматера на основу усаглашених и утврђених планова које доноси Савез радио аматера Србије.

II.1.1. Аматерске примопредајне радио станице

Члан 6.

Аматерске примопредајне радио станице могу, сагласно класи радио аматера, емитовати само у радио-фреквенцијским опсезима и максималним снагама предајника датим у Табели 1:

Табела 1

Назив аматерског радио- фреквенцијског опсега	Радио-фреквенцијски опсег	Основ коришћења	Максимална снага предајника PEP [W] за класу радио аматера			Напомена
			1	2	3	
135 kHz	135.7-137.8 kHz	Секундарна	1			(1)
472 kHz	472-479 kHz	Секундарна	1			(1),(2)
1.8 MHz	1810-2000 kHz	Секундарна	1000			
3.5 MHz	3500-3800 kHz	Примарна	1500		100	
5 MHz	5351.5-5366.5 kHz	Секундарна	15			(1),(2)
7 MHz	7000-7100 kHz	Примарна	1500		100	
7 MHz	7100-7200 kHz	Секундарна	1500		100	
10 MHz	10100-10150 kHz	Секундарна	300			
14 MHz	14000-14350 kHz	Примарна	1500			
18 MHz	18068-18168 kHz	Секундарна	1500			
21 MHz	21000-21450 kHz	Примарна	1500		100	
24 MHz	24890-24990 kHz	Секундарна	1500			
28 MHz	28000-29700 kHz	Примарна	1500		100	
50 MHz	50-51.9 MHz	Секундарна	100			
70 MHz	70-70.45 MHz	Секундарна	10			(2)
144 MHz	144-146 MHz	Примарна	1500	50	50	
432 MHz	430-432 MHz	Секундарна	1500	50	50	(2)
432 MHz	432-438 MHz	Примарна	1500	50	50	
432 MHz	438-440 MHz	Секундарна	1500	50	50	(2)
1.2 GHz	1240-1300 MHz	Секундарна	300			
2.3 GHz	2300-2450 MHz	Секундарна	300			
5 GHz	5650-5850 MHz	Секундарна	300			
10 GHz	10-10.5 GHz	Секундарна	150			
24 GHz	24-24.25 GHz	Секундарна	75			
47 GHz	47-47.2 GHz	Примарна	75			
76 GHz	76-81.5 GHz	Секундарна	75			
122 GHz	122.25-123 GHz	Секундарна	75			
134 GHz	134-141 GHz	Секундарна	75			
241 GHz	241-250 GHz	Секундарна	75			

Напомене:

- (1) Максимална снага је изражена у EIRP;
- (2) Примена наведеног радио-фреквенцијског опсега је могућа једино ако је у складу са планом намене радио-фреквенцијских опсега.

Савез радио аматера Србије усклађује начин коришћења радио-фреквенцијских подопсега у оквиру радио-фреквенцијских опсега додељених на коришћење аматерској и аматерској сателитској служби, на основу препорука Међународне радио аматерске уније (IARU) и сопствених потреба.

II.1. 2. Аматерске репетиторске радио станице

Члан 7.

Аматерске репетиторске радио станице могу да раде само на одређеним радио-фреквенцијама унутар радио-фреквенцијских подопсега и са размацама између канала датим у Табели 2 овог правилника.

На радио-фреквенцијским опсезима 2.3 GHz и вишим, техничке карактеристике аматерских репетиторских станица усклађиваће се са стандардима и препорукама за такве врсте радио станица.

Међусобно повезивање аматерских репетиторских радио станица и прослеђивање аматерских радио-комуникација између тих станица планира Савез радио аматера Србије у складу са овим правилником.

Табела 2

Аматерски радио-фреквенцијски опсег	Радио-фреквенцијски подопсег	
	Пријемне радио-фреквенције (MHz)	Предајне радио-фреквенције (MHz)
144 MHz	145.000-145.1875	145.600-145.7875
	размак између канала је 12.5 kHz	
432 MHz	433.000-433.375	434.600-434.975
	размак између канала је 12.5 kHz	
1.2 GHz	1291.000-1291.475	1297.000-1297.475
	размак између канала је 25 kHz	

Члан 8.

Девијација радио-фреквенције предајника аматерских репетиторских станица не сме бити већа од ± 5 kHz, а за предајнике аматерских репетиторских станица које раде у радио-фреквенцијском опсегу 144 MHz и 432 MHz, не сме бити већа од ± 3 kHz.

Члан 9.

Ефективна израчена снага за аматерске репетиторске станице не сме бити већа од:

- 1) 15 W - за аматерске репетиторске станице за примарно покривање;
- 2) 1 W - за аматерске репетиторске станице за локално покривање.

Аматерске репетиторске радио станице постављају организације радио аматера, уз прибављену сагласност Савеза радио аматера Србије.

II.1.3. Аматерске радио-фар станице

Члан 10.

Аматерске радио-фар станице могу се користити само у радио-фреквенцијским подопсезима и са врстама емисија у складу са међународно усклађеним прописима датим у Табели 3 овог правилника.

Табела 3

Радио-фреквенцијски опсег	Радио-фреквенцијски подопсег за аматерске радио-фарове	Карактер радио-фар станица	Врста емисије
14 MHz	14099-14101 kHz	Светски	A1A, A2A
18 MHz	18109-18111 kHz	Светски	A1A, A2A
21 MHz	21149-21151 kHz	Светски	A1A, A2A
24 MHz	24929-24931 kHz	Светски	A1A, A2A
28 MHz	28190-28225 kHz	Светски	A1A, A2A
50 MHz	50.400-50.500 MHz	Светски Национални	F1A F1A
144 MHz	144.400-144.490 MHz	Национални Локални	F1A F1A
432 MHz	432.400-432.490 MHz	Национални Локални	F1A F1A
1.2 GHz	1296.750-1296.994 MHz	Национални Локални	F1A F1A
2.3 GHz	2320.750-2321.000 MHz	Национални Локални	F1A F1A

Члан 11.

Ефективна израчена снага аматерских радио-фар станица не сме бити већа од:

- 1) 50 W – за аматерске радио-фар станице светског карактера;
- 2) 10 W – за аматерске радио-фар станице националног карактера;
- 3) 1 W – за аматерске радио-фар станице локалног карактера.

Аматерске радио-фар станице постављају организације радио аматера, уз прибављену сагласност Савеза радио аматера Србије.

II.1.4. Аматерске предајне станице за радио-гониометрисуње**Члан 12.**

Аматерске предајне радио станице за радио-гониометрисуње користе се само у радио-фреквенцијским подопсезима 144 MHz и 3.5 MHz и са врстом емисије A1A.

Члан 13.

Ефективна израчена снага аматерских предајних станица за радио-гониометрисуње не сме бити већа од:

- 1) 5 W – за аматерске предајне станице за радио-гониометрисуње које раде у радио-фреквенцијском опсегу 144 MHz;
- 2) 10 W – за аматерске предајне станице за радио-гониометрисуње које раде у радио-фреквенцијском опсегу 3.5 MHz.

II.1. 5. Аматерске радио станице за пренос података

Члан 14.

Аматерске радио станице за пренос података ради пријема, прослеђивања, архивирања и преузимања података могу бити међусобно повезане.

II.2. Технички услови емисија аматерских радио станица у погледу споредних зрачења

Члан 15.

Средња снага сваке споредне компоненте којом предајник напаја антенски вод не сме да пређе вредности добијене према прорачуну из Табеле 4 овог правилника.

Табела 4

Радио-фреквенцијски опсег	Слабљење у (dB) у односу на снагу којом се напаја антенски вод
< 30 MHz	43+10log (PEP*) или 50 dB, примењује се величина која је мање строга
> 30 MHz	43+10log (P**) или 70 dB примењује се величина која је мање строга

Напомена: - *PEP (PEP – Peak Envelope Power) означава вршну вредност енvelope снаге у W;
- **P означава средњу снагу у W.

II.3. Локације и време рада аматерских радио станица

Члан 16.

Аматерске примопредајне радио станице користе се са фиксних локација, за време кретања и за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерске репетиторске радио станице користе се са фиксних локација.

Аматерске радио-фар станице користе се са фиксних локација, а аматерске радио-фар станице локалног карактера користе се и за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерске предајне радио станице за радио-гониометрисање користе се за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерске радио станице за пренос података користе се са фиксних локација и за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене.

Аматерске радио станице у току двадесет четири сата раде повремено (НХ).

II.4. Идентификација емисија аматерских радио станица

Члан 17.

Све емисије аматерских радио станица морају се идентификовати позивним знацима или знацима идентификације.

Емисије аматерских репетиторских станица, аматерских радио-фар станица и аматерских радио станица за пренос података идентификују се повременим аутоматским емитовањем знакова идентификације.

Изузетно од одредбе из става 1. овог члана, емисије аматерских предајних радиогониометријских станица, аматерских радио-фар станица локалног карактера, као и емисије у сврху техничких истраживања у аматерским свемирским радио-комуникацијама, не морају се идентификовати на начин описан у ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 18.

Позивни знаци и знаци идентификације којима се идентификују емисије аматерских радио станица састоје се из следећих делова:

- 1) два слова;
- 2) једног броја;
- 3) једног, два или три слова.

Део позивног знака из става 1. тачка 1) овог члана, чине слова YТ или YU, чиме се означава припадност аматерске радио станице Републици Србији, према ИТУ расподела.

Део позивног знака из става 1. тачка 1) овог члана, чине слова међународне латиничне абегеде, при чему се акцентирана слова не смеју користити.

Изузетно, за привремену употребу, део позивног знака из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, може имати више бројева, односно слова. Захтев за издавање таквог позивног знака, који одступа од овог правилника, подноси се Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Агенција), у року од 2 (два) месеца пре почетка коришћења, како би се исти пријавио Међународној унији за телекомуникације (ИТУ) и објавио у њеном Операционом билтену.

У делу позивног знака из става 1. тачка 3) овог члана, не смеју се употребљавати комбинације слова које би, услед сличности са сигналимa за несрећу, безбедност, узбуну или хитност, могле унети забуну.

II.4.1. Идентификација емисија аматерских примопредајних станица

Члан 19.

Емисије аматерских примопредајних станица морају се идентификовати позивним знацима из низова које додељује Савез радио аматера Србије.

Члан 20.

У истом радио-фреквенцијском опсегу не сме се у исто време користити више аматерских

радио станица које емитују истом врстом емисије, а чије се емисије идентификују истим позивним знаком или знаком идентификације.

Члан 21.

Позивни знак се обавезно емитује на почетку и на крају сваке аматерске радио-комуникације.

Почетком и крајем аматерске радио-комуникације, у смислу одредбе из става 1. овог члана, сматра се почетак и крај низа кратких аматерских радио-комуникација између истих аматерских станица.

За време дужих аматерских радио-комуникација позивни знак се обавезно емитује на сваких десет минута.

Позивни знак се емитује увек када се мења радио-фреквенција.

Члан 22.

Када се позивни знак изговара (у радио телефонији), слова и бројеви из којих се састоји позивни знак, изговарају се речима чије је почетно слово исто као и слово или бројка у позивном знаку (срицање).

За срицање се користе речи наведене у националној табlici срицања и међународној табlici срицања:

НАЦИОНАЛНА ТАБЛИЦА СРИЦАЊА

Слово или бројка	Реч
A	Авала
B	Београд
C	Цер
D	Дрина
E	Европа
F	Футог
G	Голија
H	Херој
I	Ивањица
J	Јадар
K	Косово
L	Лесковац
M	Морава
N	Ниш
O	Обилић
P	Пирот
Q	Кворум
R	Рума
S	Сава
T	Тимок
U	Ужице
V	Ваљево
W	Дупло ве
X	Икс
Y	Ипсилон
Z	Земун
Ћ	Ћуприја
Ч	Чачак
Ђ	Ђаковица
Џ	Џеп
Љ	Љубовија
Њ	Његош
Ш	Шабац
Ж	Жабалъ
1	Јединица
2	Два
3	Три
4	Четири
5	Петица
6	Шест
7	Седам
8	Осам
9	Девет
0	Нула

МЕЂУНАРОДНА ТАБЛИЦА СРИЦАЊА

Слово или бројка	Реч
A	Alpha
B	Bravo
C	Charlie
D	Delta
E	Echo
F	Foxtrot
G	Golf
H	Hotel
I	India
J	Juliet
K	Kilo
L	Lima
M	Mike
N	November
O	Oscar
P	Papa
Q	Quebec
R	Romeo
S	Sierra
T	Tango
U	Uniform
V	Victor
W	Whiskey
X	X-ray
Y	Yankee
Z	Zulu
1	one
2	two
3	three
4	four
5	five
6	six
7	seven
8	eight
9	nine
0	zero

Члан 23.

Емисија аматерских примопредајних станица за време задржавања на тачкама које нису унапред одређене, могу се идентификовати позивним знаком коме се додаје суфикс који се састоји од разломачке црте (/) и слова „Р“ за радио-телеграфију или од речи „portable“ за радио-телефонију.

Емисија аматерских примопредајних станица на моторном возилу или на броду који се налази унутар територијалних вода идентификује се позивним знаком коме се додаје суфикс који се састоји од разломачке црте (/) и слова „М“ за радио-телеграфију или од речи „mobile“ за радио-телефонију.

Емисија аматерских примопредајних станица на ваздухоплову идентификује се позивним знаком коме се додаје суфикс који се састоји из разломачке црте (/) и слова „АМ“ за радио-телеграфију или од речи „air mobile“ за радио-телефонију.

Члан 24.

Појединачну дозволу за коришћење радио-фреквенција страном физичком лицу, ако не постоји узајамност са државом чији је држављанин подносилац захтева, издаје Агенција у складу са законом којим се уређује област електронских комуникација.

Позивни знаци којима се идентификују емисије аматерских примопредајних станица које користе страни држављани на основу СЕРТ радио аматерске лиценце, а који привремено бораве на територији Републике Србије до 90 дана, састављени су од слова YU, разломачке црте (/) и позивног знака који аматерски радио оператор користи у својој земљи.

II.4.2. Идентификација емисија аматерских репетиторских станица

Члан 25.

Емисије аматерских репетиторских станица морају се идентификовати знацима идентификације које додељује Агенција, на основу предлога Савеза радио-аматера Србије.

II.4.3. Идентификација емисија аматерских радио-фар станица

Члан 26.

Аматерска радио-фар станица ради идентификације мора да емитује, помоћу међународног Морзеовог кода брзином телеграфисања од око 50 карактера у минути, знак идентификације и податке о локацији те аматерске радио-фар станице, у погодном облику.

Аматерска радио-фар станица, после емитовања знака идентификације и податка о локацији из става 1. овог члана, емитује непрекидни сигнал у трајању од око 20 секунди.

Члан 27.

Емисије аматерских радио-фар станица морају се идентификовати знацима из низова које додељује Агенција, на основу предлога Савеза радио-аматера Србије.

II.4.4. Идентификација емисија аматерских предајних радио станица за радио-гониометрисање

Члан 28.

Емисије аматерских предајних станица за радио-гониометрисање идентификују се карактеристичним сигналом који се емитује помоћу међународног Морзеовог кода брзином телеграфисања од 10 до 60 карактера у минути и који се састоји од једне од следећих група слова или од групе слова и броја, и то: MOE, MOI, MOS, MOH, MO5, MO.

II. 4.5. Идентификација емисија аматерских радио станица за пренос података

Члан 29.

Емисије аматерских примопредајних радио станица за дигиталне комуникације морају се идентификовати знацима које додељује Агенција, на предлог Савеза радио-аматера Србије.

III. Садржај аматерских радио-комуникација

Члан 30.

Аматерске радио-комуникације морају се обављати обичним и разумљивим језиком уз придржавање Светског радио аматерског кодекса.

Скраћенице и кодови који су у међународној употреби сматрају се обичним језиком.

Садржај аматерских радио-комуникација мора бити у складу са прописаним оквиром аматерске и аматерске сателитске службе.

Члан 31.

У аматерским радио-комуникацијама није дозвољен било какав рад који није у складу са законом којим се уређује област електронских комуникација, овим правилником и планом намене радио-фреквенцијских опсега, као и:

- коришћење радио-фреквенцијских опсега намењених аматерској служби без поседовања радио аматерске лиценце;
- намерно ометање радио аматерске комуникације;
- размењивање порука које се не односе на радио аматере, осим у случају несреће, опасности и/или ванредних околности;
- коришћење непристојног речника, изговарање увреда, израза мржње или претњи;
- емитовање музичких садржаја, других забавних садржаја или комерцијалног оглашавања;
- емитовање погрешног или туђег позивног знака неовлашћено, затим сигнала нејасног садржаја, као и комуницирање са другим радио станицама које немају идентификациони знак или га не емитују у прописаним временским интервалима.

IV. Радио аматери

IV.1. Услови за стицање звања радио аматер

Члан 32.

Звање радио аматера може да стекне свако лице које је стручно оспособљено за рад на аматерским радио станицама.

Стручна оспособљеност радио аматера доказује се полагањем стручног испита за одговарајући степен стручне оспособљености.

Радио аматери се, према степену стручне оспособљености, разврставају у класе, и то: 1., 2. и 3.

Стручни испит се полаже по јединственом плану и програму који доноси Савез радио-аматера Србије.

Полагање стручних испита за радио аматера организује и спроводи Савез радио-аматера Србије и савези радио аматера покрајина.

Кандидат који положи стручни испит за радио аматера добија доказ о положеном стручном испиту за одговарајућу класу, који издаје одговарајући савез радио аматера.

Кандидат који је положио стручни испит за радио аматера може да поднесе Агенцији захтев за издавање радио аматерске лиценце.

Члан 33.

Агенција на основу поднетог захтева издаје радио аматерску лиценцу.

Захтев за издавање радио аматерске лиценце садржи:

- име и презиме подносиоца захтева;
- јединствени матични број подносиоца захтева;
- место и адресу подносиоцу захтева;
- позивни знак;
- потпис подносиоца захтева.

Уз попуњен захтев доставља се и следећа документација:

- доказ о положеном стручном испиту за одговарајућу класу;
- потврда савеза радио аматера о додељеном позивном знаку;
- доказ о уплати накнаде за издавање лиценце.

Документацију потребну за издавање радио аматерске лиценце, може да прикупља и организација радио аматера у име својих чланова и доставља збирне захтеве Агенцији.

Трошкови за издавање радио аматерске лиценце наплаћују се према правилнику којим се утврђује накнада за пружање услуга из надлежности Агенције.

Радио аматерска лиценца се издаје на период од 10 (десет) година.

Агенција може, привремено или трајно, одузети лиценцу у случајевима када утврди да је ималац лиценце користио аматерску радио станицу супротно одредбама закона којим се уређује област електронских комуникација и овог правилника.

Ималац радио аматерске лиценце дужан је да сваку промену података који се односе на адресу имаоца лиценце достави Агенцији у року од 90 дана од дана настанка промене.

О издатим радио аматерским лиценцама, Агенција води одговарајући регистар.

Члан 34.

Образац радио аматерске лиценце је дат у Прилогу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Образац радио аматерске лиценце штампа се на пластичној картици димензија 54 x 86,6 mm.

Члан 35.

Услови за стицање 1. класе радио аматера из члана 32. овог правилника, одговарају програму СЕРТ радио аматерске класе према документу T/R 61-02.

Класе 2. и 3. су националне класе.

Члан 36.

Радио аматер који поседује радио аматерску лиценцу за 1. класу радио аматера може, у складу са СЕРТ препоруком T/R 61-01, поднети захтев Агенцији за добијање СЕРТ радио аматерске лиценце.

Члан 37.

СЕРТ радио аматерску лиценцу издаје Агенција и иста садржи следеће податке:

- у наслову СЕРТ радио аматерска лиценца;
- изјаву према којој је ималац лиценце овлашћен да користи аматерску радио станицу, у складу са препоруком T/R 61-01, у земљама у којима се иста примењује;
- име и адреса имаоца лиценце;
- позивни знак;
- период важења лиценце;
- назив органа који издаје лиценцу.

Садржај СЕРТ радио аматерске лиценце исписан је на српском, енглеском, француском и немачком језику.

Трошкови за издавање СЕРТ радио аматерске лиценце наплаћују се према правилнику којим се утврђује накнада за пружање услуга из надлежности Агенције.

СЕРТ радио аматерска лиценца је дата у Прилогу 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 38.

Радио аматер који поседује радио аматерску лиценцу за 1. класу радио аматера може, у складу са СЕРТ препоруком T/R 61-02, поднети захтев Агенцији за добијање HAREC сертификата (HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE - HAREC).

Садржај HAREC сертификата исписан је на српском, енглеском, француском и немачком језику.

Трошкови за издавање HAREC сертификата наплаћују се према правилнику којим се утврђује накнада за пружање услуга из надлежности Агенције.

HAREC сертификат је дат у Прилогу 3, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 39.

За добијање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за аматерску радио станицу радио аматера и организације радио аматера, потребно је Агенцији поднети следећу документацију:

- захтев за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за личну аматерску радио станицу, односно захтев за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за клупску аматерску радио станицу, који су прописани у правилнику којим се уређују обрасци захтева за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција ;
- доказ о упису у одговарајући регистар (за организације радио аматера);
- копију радио аматерске лиценце за личну аматерску радио станицу или радио аматерске лиценце одговорног лица организације радио аматера, која подноси захтев;
- потврду савеза радио аматера о додељеном позивном знаку за личну радио аматерску станицу или за клупске, репетиторске и радио-фар станице;
- доказ о уплати накнаде за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за аматерску радио станицу, у складу са општим актом Агенције.

Документацију из става 1. овог члана, потребну за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за аматерску радио станицу, може да прикупља и организација радио аматера и да их збирно доставља Агенцији, на оверу и упис у регистар издатих дозвола.

Ималац појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција за аматерску радио станицу дужан је да сваку промену података који се односе на адресу имаоца достави Агенцији у року од 90 дана од дана настанка промене.

V. Дневник аматерске радио станице

Члан 40.

Подаци који се односе на аматерске радио-комуникације сваке аматерске радио станице уписују се у дневник аматерске радио станице.

Дневник аматерске радио станице води се на начин који обезбеђује трајни запис у писаном или електронском облику.

Подаци који се обавезно уписују у дневник аматерске радио станице су:

- 1) дан, месец и година остварене аматерске радио-комуникације;
- 2) време почетка аматерске радио-комуникације, а приликом дужих емитовања време почетка и време завршетка емитовања;
- 3) позивни знак којим је идентификована емисија кореспондентне аматерске радио станице;
- 4) назив коришћеног аматерског радио-фреквенцијског опсега;
- 5) врста емисије;
- 6) потпис радио аматера (за клупске станице).

Дан и месец уписује се увек као група од четири арапска броја.

Време се изражава као координирано универзално време (UTC), а уписује се увек као група од четири арапска броја који означавају сате и минуте (00 00).

Поред података наведених у ставу 3. овог члана, у дневник се могу уписивати и подаци о квалитету сигнала и квалитету пријема, локација аматерске радио станице чија је емисија примана, име оператора на кореспондентној станици, врста и интензитет сметњи и др.

Дневник аматерске радио станице чува се најмање 2 (две) године од дана уношења последњег уписа.

V.1. Контрола радио аматерских радио-комуникација

Члан 41.

Контролу рада радио аматерских станица врши Агенција.

Савез радио-аматера Србије има своју комисију за контролу аматерских радио комуникација, која сарађује са Агенцијом у циљу заштите радио-фреквенцијских опсега који су додељени на коришћење радио аматерској служби.

V.2. Радио аматерске радио-комуникације у ванредним околностима

Члан 42.

Радио аматерске радио-комуникације могу се, на позив органа надлежног за одбрану или ванредне ситуације, користити у ванредним околностима, односно у случају угрожавања безбедности људских живота, животне средине, природних или материјалних добара.

Ближе услове и начин коришћења аматерских радио-комуникација, односно аматерских радио станица у случају ванредних околности одредиће својим актом Савез радио-аматера Србије у складу са овим правилником и усвојеним међународним конвенцијама и правилима (ITU, IARU) за тај вид радио-комуникација.

VI. Прелазне и завршне одредбе

Члан 43.

Радио аматери који су, до ступања на снагу овог правилника, имали класе А, В, С, D, Е и F, према овом правилнику распоређују се на следећи начин: класа А и В преводи се у 1. класу, класе С, D и F преводe се у 3. класу, а класа Е се преводи у 2. класу.

Ступањем на снагу овог правилника укида се могућност полагања 2. класе радио аматера.

Радио аматери који поседују 2. класу, могу надаље да наставе коришћење аматерских радио станица у складу са овим правилником.

Члан 44.

Савез радио-аматера Србије акте из своје надлежности ускладиће са одредбама овог правилника у року од 90 (деведесет) дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 45.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину коришћења аматерских радио станица („Службени гласник РС“, број 52/11).

Члан 46.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

**Председник
Управног одбора**

Број: _____
У Београду, ____ мај 2018. године

Драган Ковачевић

Прилог 1 : Образац радио аматерске лиценце за радио аматера

Насловна и задња страна :

 РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Регулаторна агенција за електронске комуникације
и поштанске услуге
REPUBLIC OF SERBIA
Regulatory Agency for Electronic Communications and Postal Services

РАДИО-АМАТЕРСКА ЛИЦЕНЦА
AMATEUR RADIO LICENCE

Ималац лиценце Licence Holder	Матични број Personal ID number
Место Place	Улица и број Street and No.
Класа Class	Важи до Valid until
Позивни знак Call sign	Број лиценце Licence number

_____
потпис овлашћеног лица
signature of authorized person

**Ималац ове лиценце може да користи
аматерску радио-станицу у складу са
Правилником о начину коришћења
радио станица од стране радио аматера**

Licence holder is allowed to use
amateur radio station in compliance with
Rulebook on the manner of radio station usage
by radio amateurs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Регулаторна агенција за електронске комуникације
и поштанске услуге
REPUBLIC OF SERBIA
Regulatory Agency for Electronic Communications and Postal Services
11000 Belgrade, Palmotićeва 2, Serbia www.ratel.rs

Прилог 2: Образац СЕРТ радио аматерске лиценце

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ
REPUBLIC OF SERBIA, REGULATORY AGENCY FOR ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND POSTAL SERVICES
RÉPUBLIQUE DE SERBIE, L'AGENCE DE RÉGULATION DE COMMUNICATIONS ÉLECTRONIQUES ET DES POSTES
REGULIERUNGSAGENTUR FÜR ELEKTRONISCHE KOMMUNIKATION UND POSTDIENSTE, REPUBLIK SERBIEN

Број СЕРТ лиценце:
CEPT Licence Number
CEPT Lizenznummer
Número de licencia CEPT

СЕРТ РАДИО-АМАТЕРСКА ЛИЦЕНЦА CEPT RADIO AMATEUR LICENCE CEPT ZULASSUNG ZUR TEILNAHME AM AMATEURFUNKDIENST CEPT LICENCE RADIOAMATEUR

Власник ове лиценце је овлашћен да може да користи аматерске радио-станице у складу са условима и обавезама из СЕРТ препоруке T/R 61-01 и у оним државама које примењују ту препоруку.

The holder of this licence is authorised to utilize amateur radio stations under the conditions and obligations of CEPT Recommendation T/R 61-01 also in those countries where this Recommendation is applied.

Diese Amateurfunkgenehmigung berechtigt den Inhaber, Amateurfunkstellen auch in denjenigen Ländern, welche die CEPT-Empfehlung T/R 61-01 anwenden, unter den in der Empfehlung genannten Bedingungen und Auflagen zu benutzen.

Cette licence autorise le titulaire à utiliser des stations de radioamateur également dans les pays qui appliquent la Recommandation T/R 61-01 de la CEPT, conformément aux conditions et obligations figurant dans celle-ci.

Име и презиме: _____
Name und surname
Vor- und Zuname
Prénom et nom

Датум рођења: _____
Date of birth
Geburtsdatum
Date de naissance

Место и адреса становања: _____
Place of residence, Street and No.
PLZ, Wohnort, Strasse und Nr.
Domicile, Rue et No

Позивни знак: _____
Call Sign
Rufzeichen
Indicatif d'appel

СЕРТ класа: _____
CEPT class
CEPT-Klasse
Classe CEPT

Важи до: _____
Validity of the licence
Genehmigung gültig
Valable de licence

MLL
STAMP
STAMPEL
CACHET

ДИРЕКТОР
Director
Direktor
Directeur

Датум издавања: _____
Date of issue
Ausstellungsdatum
Date de délivrance

Прилог 3: Образац HAREC сертификата

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ
REPUBLIC OF SERBIA, REGULATORY AGENCY FOR ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND POSTAL SERVICES
RÉPUBLIQUE DE SERBIE, L'AGENCE DE RÉGULATION DE COMMUNICATIONS ÉLECTRONIQUES ET DES POSTES
REGULIERUNGSAGENTUR FÜR ELEKTRONISCHE KOMMUNIKATION UND POSTDIENSTE, REPUBLIK SERBIEN

Број / Number / Numéro / Nummer : _____

**СЕРТИФИКАТ О УСАГЛАШЕНОСТИ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА РАДИО-АМАТЕРЕ ПО СЕРТ
ПРЕПОРУЦИ T/R 61-02**

**HARMONISED AMATEUR RADIO EXAMINATION CERTIFICATE (HAREC) BASED ON CEPT
RECOMMENDATION T/R 61-02**

**CERTIFICAT D'EXAMEN RADIOAMATEUR HARMONISE (HAREC) délivré sur la base de la
Recommandation de la CEPT T/R 61-02**

**HARMONISIERTE AMATEURFUNK-PRÜFUNGSBESCHEINIGUNG (HAREC) nach CEPT Empfehlung T/R
61-02**

1. Надлежни орган за издавање

Regulatorna агенција за електронске комуникације и поштанске услуге

земље Републике Србије

овим изјављује да је ималац овог сертификата успешно положио стручни испит за радио-аматере који испуњава услове које је успоставила Међународна унија за телекомуникације (ITU). Програм стручног испита одговара испиту описаном у СЕРТ Препоруци T/R 61-02 (HAREC).

2. The issuing Administration or responsible issuing Authority

Regulatory Agency for Electronic Communications and Postal Services

of the country Republic of Serbia

declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio examination which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunication Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in CEPT Recommendation T/R 61-02 (HAREC).

3. L'Administration ou l'Autorité compétente

L'Agence de Régulation de Communications Électroniques et des Postes

du pays République de Serbie

certifie que le titulaire du présent certificat a réussi un examen de radioamateur conformément au règlement de l'Union internationale des télécommunications (UIT). L'épreuve en question correspond à l'examen décrit dans la Recommandation CEPT T/R 61-02 (HAREC).

4. Die ausstellende Verwaltung oder zuständige Behörde

Regulierungsagentur für elektronische Kommunikation und Postdienste

des Landes Republik Serbien

erklärt hiermit, dass der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht, wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der in der CEPT-Empfehlung T/R 61-02 (HAREC) beschriebenen Prüfung.

5. Име и презиме имаоца / Holders name / Nom du titulaire / Name des Inhabers

Датум рођења / Date of birth / Date de naissance / Geburtsdatum

6. Службена лица који захтевају информације о овом сертификату потребно је да захтев доставе Регулаторној агенцији за електронске комуникације и поштанске услуге на адресу наведену у наставку.

Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the issuing national Authority or the issuing Administration indicated below.

Les autorités officielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes à l'Administration ou à l'Autorité nationale compétente mentionnée ci-dessous.

Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an die genannte ausstellende nationale Behörde oder die ausstellende Verwaltung richten.

REPUBLIC OF SERBIA
RATEL
REGULATORY AGENCY FOR
ELECTRONIC COMMUNICATIONS
AND POSTAL SERVICES

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ
REPUBLIC OF SERBIA, REGULATORY AGENCY FOR ELECTRONIC COMMUNICATIONS AND POSTAL SERVICES
RÉPUBLIQUE DE SERBIE, L'AGENCE DE RÉGULATION DE COMMUNICATIONS ÉLECTRONIQUES ET DES POSTES
REGULIERUNGSAGENTUR FÜR ELEKTRONISCHE KOMMUNIKATION UND POSTDIENSTE, REPUBLIK SERBIEN

Адреса / Address / Adresse / Anschrift: _____

Телефон / Telephone / Téléphone / Telefon: _____

Факс / Telefax / Téléfax / Telefax: _____

e-mail: ratel@ratel.rs _____

Потпис / Signature / Signature / Unterschrift

Печат / Official stamp / Cachet Officiel / Offizieller Stempel

DIRECTOR

_____

Место и датум издавања / Place and date of issue / Lieu et date d'émission / Ort und Ausstelldatum:

_____

Образложење

1. Правни основ

Правни основ за доношење Правилника о начину коришћења радио станица од стране радио аматера (у даљем тексту: Правилник), садржан је у одредби члана 85. став 2. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), којом је уређено да Регулаторна агенција за електронске комуникације и поштанске услуге, између осталог, прописује начин коришћења радио станица од стране радио аматера, сагласно одговарајућим међународним споразумима и препорукама.

2. Разлози за доношење Правилника

Важећи Правилник о начину коришћења аматерских радио станица објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 52/11. У садашњим регулаторним оквирима и у складу са праксом, овај правилник није усклађен са европским прописима, односно није прецизно дефинисан однос између Агенције и организација радио аматера приликом издавања појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција радио аматерима, као и издавања лиценци за радио аматере, у процесу регулисања коришћења радио-фреквенцијског спектра, који је планом намене додељен за радио аматерску и радио аматерску сателитску службу. Даље, овај правилник није ажуран у смислу техничких услова рада ове две службе. Из ових разлога, а узимајући у обзир и уочене недостатке, урађен је Нацрт Правилника о начину коришћења радио станица од стране радио аматера. Такође, било је неопходно уредити и улогу радио аматера у случајевима ванредних ситуација, као и дефинисати дозвољен садржај у радио-аматерским комуникацијама, који у Правилнику о начину коришћења аматерских радио станица није уређен. Доношење овог правилника није условљено будућим планом намене радио-фреквенцијских опсега, јер су будуће његове измене, које се односе на аматерску и аматерску сателитску службу условно имплементирани у правилнику.

3. Образложење појединих решења

Правилником уведени су нови, као и другачије су дефинисани постојећи појмови; у табелу радио-фреквенцијских опсега уведени су нови опсежи за рад радио аматерске и радио аматерске сателитске службе, из разлога усклађивања са европским планом намене; измењена је таблица спеловања слова и цифара – сада је унифицирана таблица спеловања у држави (Војска Србије, радио аматери и остали); уведена је СЕРТ лиценца, као и њен садржај – усклађивање са европском регулативом; дефинисан је HAREC сертификат-усклађивање са европском регулативом; дефинисан је садржај аматерских радио комуникација – Правилник о начину коришћења аматерских радио станица није уредио садржај радио аматерске комуникације, који је неопходно уредити; прописано је одузимање лиценце радио аматера услед непридржавања одредаба Правилника и Кодекса радио аматера, из разлога регулисања исправног радио саобраћаја у етру; дефинисана је употреба радио аматерских служби у случају ванредних ситуација, што је, такође, било неопходно регулисати; укинута је могућност полагања 2. класе радио аматера (усклађено са европском регулативом); измењено је на начин да се бивше класе А и В преводе у 1. класу, бивше класе С, D и F преводе у 3. класу и бивша класа Е се преводи у 2. класу (усклађено са европском регулативом); измењена је улога Савеза радио-аматера Србије у поступку издавања лиценци и појединачних дозвола за коришћење радио-фреквенција – дозвољена је могућност аплицирања за лиценцу за радио

аматера, као и за појединачну дозволу за коришћење радио-фреквенција и физичком лицу – радио аматеру, као и другој организацији радио аматера, односно, она није више ексклузива Савеза радио-аматера Србије.

4. Предлог даљих активности

Предлаже се да Управни одбор Агенције размотри и усвоји Нацрт Правилника, као и да се исти, након тога, у складу са одредбама чл. 34-36. Закона, упути на јавне консултације.

Након спроведених јавних консултација, извршиће се обрада приспелих примедба, предлога и сугестија и Управном одбору Агенције ће се доставити одговарајући Предлог Правилника. По усвајању наведеног Предлога Правилника, сагласно члану 23. став 2. Закона и члану 57. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14), овај општи акт се упућује ресорном министарству, на даљу надлежност, ради прибављања мишљења о његовој уставности и законитости. По добијеном мишљењу министарства, предметни правилник се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

5. Средства за спровођење Правилника

За спровођење овог правилника није потребно обезбедити посебна средства из Финансијског плана Агенције за 2018. годину.